

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/843>

Jautājums

*Iesniegto vārdu skaitu **lēš** ap tūkstoti – ko nozīmē vārds **lēst**?*

Atbilde

Vārda **lēst** pamatnozīme ir ‘rēķināt’.

Vārds *lēst* ar nozīmi ‘rēķināt’ atrodams vārdnīcās jau kopš 18.gadsimta. Mūsdien valodas praksē, sevišķi publicistikā, pēdējās desmitgadēs *lēst* kļuvis par tādu kā modes vārdu, un tā nozīme ir paplašinājusies, piemēram:

‘iepriekš spriest, domāt, paredzēt’ – **lēš**, *ka nākamais gads būs loti veiksmīgs*;

‘plānojot, paredzot cesties atrast skaitlisko vērtību’ – **lēšams**, *ka saslimušo skaits būs lielāks nekā pērn; eksperti lēš, ka izmaksas būs ap pieciem tūkstošiem*;

‘uzskatīt, minēt’ – *kaimiņi lēš, ka izturēt kļuvis par grūtu, tāpēc viņa aizgājusi*.

Tiesa gan, *lēst* lietojums kontekstā būtu jāizvērtē, jo nereti iespējams izvēlēties precīzāku, iederīgāku vārdu. Samudžinātās *lēst* nozīmes tekstu var padarīt grūti uztveramu.

Avoti

Latviešu literārās valodas vārdnīca. 4. sēj. Atb. red. L. Ceplītis. Rīga : Zinātne, 1980, 651. lpp.

Pūtele, I. Vārda *lēst* ceļi valodas līkločos. *Vārds un tā pētišanas aspekti* Rakstu krājums. Nr. 20 (1). Atb. red. Gunta Smiltnece. Liepāja : LiePA, 2016, 163.–172. lpp.

[Mūsdien latviešu valodas vārdnīca: lēst](#)

